

De pakjesroute van Piet

Piet klimt over de daken, gooit pakjes in de schoorsteen, strooit pepernoten, pakt cadeautjes in en sleept met de zware zak met cadeautjes. Maar hoe klinkt dat allemaal? Maak met jouw klas een klankstuk van de pakjesroute van Piet.

Opdracht: Maak muziek bij de pakjesroute van Piet.

Doelen

- ◆ Met de les kun je aansluiten bij **kerndoel 38**: de leerlingen leren over feestdagen, in het bijzonder het Sinterklaasfeest, **kerndoel 54**: De leerlingen leren bewegingen en muziek te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren en **kerndoel 56**: De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.
- ◆ De leerling weet wat herhaling in de muziek is. De leerling kan herhaling herkennen en uitvoeren in de muziek.
- ◆ De leerling maakt kennis met het basisinstrumentarium en leert over de correcte speelwijzen van verschillende instrumenten.
- ◆ De leerling weet hoe je geluiden/klanken van verschillende klankbronnen picturaal kunt noteren. De leerling kan een picturale notatie uitvoeren, of musiceren aan de hand van een tekening, foto of schilderij.
- ◆ De leerling bedenkt ideeën door te proberen.

Materiaal

Je hebt nodig voor instrumenten:

Een of meerdere instrumenten uit het basisinstrumentarium. Kijk voor de specifieke invulling bij de bijzonderheden in de lesbeschrijving

Je hebt nodig voor onderzoek:

- Je hebt voor dit onderzoek geen apart materiaal nodig.

Bijzonderheden:

- Projecteer bijlage 1 – *Pietenactiviteiten* voor de warming-up.
- Print bijlage 1 – *Pietenactiviteiten* drie keer per groepje (van vier tot vijf leerlingen) uit.
- A3 vellen: voor elk groepje één.
- Scharen en lijm
- Instrumenten voor elk groepje. Het liefst verschillende en voor iedere leerling een instrument.

En verder

Doe de *Sinterklaasquiz* via SchoolTV: <https://schooltv.nl/link/sinterklaas/#q=sinterklaas>

Verwerkingsvormen

- Deze les valt binnen het thema Sinterklaas. Je kunt naar aanleiding van deze les in de andere vakgebieden met dit thema werken. Bijvoorbeeld dezelfde route afleggen met pietengym, tijdens het bewegingsonderwijs.

De les in fases

Oriënteren

1. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Wat doet een Piet allemaal? [cadeautjes inpakken, over de daken lopen, het paard van Sinterklaas verzorgen, cadeautjes in de schoorsteen gooien, pepernoten bakken et cetera]
 - Wat moet er allemaal gebeuren voordat de cadeautjes van Sinterklaas bij de kinderen aan komen? [de verlanglijstjes moeten opgehaald worden, ze moeten gekocht worden, ingepakt worden, in de zak gestopt worden, over de daken en door de schoorsteen in de schoen]
 - Welke 'pietentaak' zou jij het liefste willen doen? [cadeautjes inpakken, over de daken lopen, het paard van Sinterklaas verzorgen, cadeautjes in de schoorsteen gooien et cetera]
2. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen (bouwstenen) muziekaspect of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen (bouwstenen) werkwijze of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.

Onderzoeken en uitvoeren

1. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen (bouwstenen) onderzoek of herhaal mondeling met de leerlingen de doelen, inhoud en de aandachtspunten.
2. Voer samen met de leerlingen de volgende warming-ups uit:
 1. **Warming-up klassikaal.** Projecteer bijlage 1 – *Pietenactiviteiten* op het bord. Bespreek met de leerlingen wat er allemaal te zien is. Laat de leerlingen staan en wijs als een dirigent een activiteit aan die de leerlingen allemaal tegelijk (op hun eigen manier) moeten uitbeelden, benoem hierbij dat jij als 'dirigent' de activiteiten aanwijst (zodat de leerlingen weten wat de dirigent doet bij deze les). Ga alle pietenactiviteiten van de bijlage af. Herhaal een aantal activiteiten en vraag achteraf welke activiteit herhaald werd.
Laat een leerling één van de pietenactiviteiten van de bijlage uitkiezen en deze uitbeelden. De rest van de klas raadt om welke activiteit het gaat. Laat een aantal leerlingen aan de beurt komen.
 2. **Warming-up in tweetallen.** Projecteer bijlage 1 – *Pietenactiviteiten* op het bord. Deel de klas op in tweetallen en geef elk tweetal één instrument. Geef de tweetallen 2 minuten de tijd om een pietenactiviteit van de bijlage uit te kiezen en daarbij een bijpassend geluid te bedenken op hun instrument. Belangrijk is hierbij dat het gaat om hun eigen ervaring, er is geen goed of fout geluid. Laat de leerlingen proberen volgens het principe van de onderzoeksbouwsteen 'van proberen kun je leren'. Laat alle tweetallen hun geluid horen. Raad met de klas welke activiteit zij verklankten.
3. Voer de volgende opdracht uit:
 - Maak groepjes van vier tot vijf leerlingen.
 - Geef elk groepje instrumenten, drie keer een uitgeprinte bijlage 1 – *Pietenactiviteiten*, een leeg A3 vel en een schaar en lijm.
 - De leerlingen bedenken samen bij de pietenactiviteiten een specifiek geluid op de instrumenten.
 - Wanneer ze voor elke pietenactiviteit een geluid bedacht hebben, maken ze de pakjesroute: de leerlingen knippen de pietenactiviteiten van bijlage 1 uit en plakken deze op het A3 vel om een pakjesroute te maken voor piet. Er moeten tenminste drie activiteiten herhaald worden (dus vaker voorkomen op de route).
 - De leerlingen verdelen de pietenactiviteiten van de route onder elkaar en oefenen hun pakjesroute op de instrumenten. Eén leerling is de dirigent en wijst aan waar ze op de route zijn.
 - Laat de verschillende pakjesroutes van de groepjes om de beurt presenteren, waarbij één leerling de dirigent is en aangeeft waar ze zijn op de route. Laat de leerlingen applaudisseren na elke uitvoering.

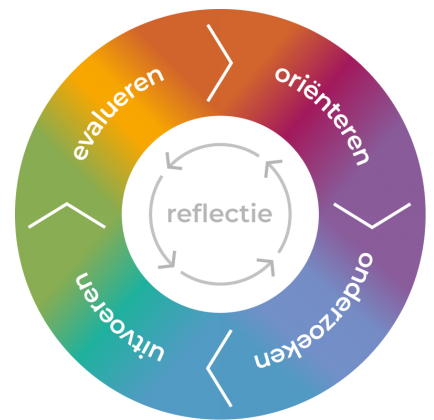
Evaluëren

Bespreek na de uitvoering het werk na met behulp van de volgende vragen:

- ◆ Paste de geluiden bij de pietenactiviteiten? Waarom?
Heb je bepaalde geluiden herhaald binnen jouw pakjesroute? Welke?
Heb je bepaalde instrumenten vaker gebruikt binnen jouw pakjesroute? Welke en hoe vaak?
- ◆ Hoorde je herhaling in de muziek? Zo ja, waar dan?
Hoe vaak werd het herhaald? Hoe kon je dit horen?
- ◆ Welke instrumenten heb je gehoord?
Werden de instrumenten op de juiste manier bespeeld?
Welk instrument vond jij mooi klinken? En welke juist niet?
- ◆ Paste de notatie bij de muziek? En/of paste de muziek bij het beeld? Waarom wel/niet?
Welke tekeningen zijn er gebruikt om de muziek op te schrijven?
- ◆ Lukte het om meteen te gaan proberen, zonder na te denken? Waarom wel/niet?
Welke ideeën neem je mee voor je volgende keer proberen?
Welke ideeën laat je los bij je volgende keer proberen?
Welke toevoegingen of aanpassingen doe je bij de volgende keer proberen?

Spelen met lesfasen en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.

Wisselen bouwstenen

Bij deze les kun je de bouwsteen muziekaspect of werkwijze wisselen. Suggesties hiervoor tref je hieronder aan. Let op: wissel je een bouwsteen dan wordt de tekst van de onderzoeksfase niet automatisch aangepast.

- **Muziekaspect:**

Klankkleur 1: In plaats van aandacht te besteden aan de herhaling van een pietenactiviteit besteed je aandacht aan de klankkleur van een pietenactiviteit.

- **Materie en werkwijze:**

Overige klankbronnen: In plaats de pietenactiviteiten te verklanken op instrumenten, laat je ze verklanken op overige klankbronnen.

Eenstemmig 2: In plaats de pietenactiviteiten te verklanken op instrumenten, laat je ze verklanken met de stem.

